

// Zukunftsministerium
Was Menschen berührt.

Snažni zahvaljujući
povezanosti.

Snažni zahvaljujući povezanosti.

Dijete je od samog rođenja upućeno na prisan i dobar odnos sa svojim roditeljima i drugim bliskim osobama. Što više ljubavi i razumijevanja dobiva, to će se bolje razvijati, lakše učiti i postajati samostalnije.

Brošura „Snažni zahvaljujući povezanosti” pokazuje što je djeci potrebno u prvim godinama života i kako roditelji od samog rođenja mogu graditi čvrst odnos sa svojim djetetom koji će mu pomoći da snažno kroči kroz život.

„Snažni zahvaljujući povezanosti” znači da niti roditelji ne smiju zanemariti vlastite potrebe i odnose. Odvajaju li roditelji dovoljno vremena za sebe same, druženje udvoje ili s prijateljima, imat će više snage za svakodnevne izazove i za svoje dijete.

Kontakt i tjelesna blizina

Maloj djeci potreban je tjelesni kontakt s majkom, ocem i drugim bliskim osobama.

- ▶ Vaše dijete voli osjetiti vašu toplinu, čuti vaš glas i promatrati vaše lice. Ne ustručavajte se nositi svoje dijete, mazite ga, gledajte ga i razgovarajte s njim.
- ▶ Dijete će vam dati do znanja kada blizinu i kontakt više ne želi. Kada zijeva, skreće pogled ili trlja oči, potreban mu je mir.

- ▶ Dječja kolica u početku bi trebala biti namještena tako da vas dijete tijekom šetnje može gledati.

Zaštita i pouzdanost

Maloj djeci potrebna je bliska i pouzdana osoba koja im stoji na raspolaganju, udovoljavajući njihovim potrebama.

- ▶ Dijete s vama „razgovara“ od samog početka: glasovima, izrazom lica, pokretima i plakanjem. Obratite pozornost na signale koje vam šalje vaše dijete.
- ▶ Pokušajte shvatiti što treba i udovoljite mu što je brže moguće. Takav pristup daje djetetu osjećaj sigurnosti. Dijete na taj način uči da može utjecati na svoju okolinu.
- ▶ Prilagodba na novi, nepoznati svijet najbolje uspijeva uz podršku bliske osobe.

Pažnja i razgovor

Maloj djeci redovito je potrebna puna pažnja odraslih.

- ▶ Pobrinite se za to da ste svakodnevno u potpunosti posvećeni svojem djetetu.
- ▶ Razgovarajte sa svojim djetetom. Imenujte predmete koje vidi. Pričajte mu o tome što u tom trenutku radite.
- ▶ Već u dojenačkoj dobi vaše dijete pažljivo vas sluša. Promatra vaše lice,

pokušavajući povremeno oponašati glasove. Prihvatite te glasove i ponavljajte ih kroz igru: na taj način dolazi do prvih „razgovora“ s vašim djetetom.

Odnos prožet sigurnošću

Maloj djeci potrebne su bliske osobe koje će im pružiti podršku kada su nesigurna, tužna ili preplašena.

- ▶ Otprilike od osmog mjeseca života djeca počinju razlikovati bliske od manje bliskih osoba.
- ▶ Dijete će tada možda sa strahom ili odbojnošću reagirati na osobe koje mu nisu toliko bliske, ponekad čak i na člana obitelji.
- ▶ Shvatite ozbiljno osjećaje djeteta i dajte mu vremena da izgradi povjerenje. Kako bi se odvažilo na udaljavanje od bliske osobe, dijete mora biti svjesno činjenice da vam se uvijek može vratiti.

Priznavanje različitosti

Maloj djeci treba dati priliku da se razvijaju na sebi svojstven način.

- ▶ Svako dijete od rođenja ima vlastite sklonosti i temperament. Prihvatite tu različitost. Ne uspoređujte svoje dijete s drugom djecom.
- ▶ Dajte mu vremena da se razvija svojim tempom, bez obzira što vam to ponekad teško pada.
- ▶ Obratite pozornost na to u čemu je vaše dijete dobro i veselite se zajedno s njim.

Povjerenje u vlastite sposobnosti

Maloj djeci potrebna su vlastita iskustva i osjećaj da mogu utjecati na svoje okruženje.

- ▶ Djeca od prvih dana imaju potrebu samostalno obavljati mnoge stvari. Osigurajte djetetu siguran okvir i dopustite mu da samostalno istražuje

svoje okruženje kao što su stan ili dječje igralište.

- ▶ Iskustvima koje je vaše dijete samostalno steklo gradi se njegovo samopouzdanje, što je, pak, važan temelj za uspješno učenje.
- ▶ Ostavite svojem djetetu dovoljno vremena za to da se samostalno okuša u svakodnevnim stvarima kao što su oblačenje i svlačenje.

Poticajna sredina

Maloj djeci potrebna su raznovrsna osjetilna iskustva, puno kretanja i doživljaji s drugom djecom.

- ▶ Omogućite svojem djetetu da se igra s bezopasnim svakodnevnim predmetima kao što su tave, lopatice, papir ili kutije i da eksperimentira sa stvarima iz prirode. Pritom će puno naučiti.
- ▶ Mala djeca imaju snažan poriv za kretanjem. Najbolje je da se vaše dijete svaki dan najmanje sat vremena igra i kreće na otvorenom. Time se potiče njegov tjelesni i duševni razvoj.

- ▶ Omogućite svojem djetetu da se od malih nogu redovito igra s drugom djecom.

Usmjeravanje

Mala djeca moraju osjetiti sigurnost te imati uzore prema kojima će se ravnati.

- ▶ Dnevna rutina i ponavljanje rituala pružit će djetetu siguran okvir. Osigurajte po mogućnosti redovite obiteljske obroke i uređeno vrijeme spavanja.
- ▶ Od druge godine života djetetu su potrebne jasne smjernice: mora znati što smije, a što ne. Objasnite li svojem djetetu pravila, bit će u stanju bolje ih se pridržavati. No, budite strpljivi! Vašem djetetu potrebno je puno vremena da upozna ta pravila i da ih nauči primjenjivati.
- ▶ Vi ste prvi i najvažniji uzori svoje djece. No, to ne znači da morate biti savršeni.

KORISNE POVEZNICE:

U Bavarskoj:

www.elternbriefe.bayern.de
www.elternimnetz.de
www.erziehungsberatung.bayern.de
www.familienbildung.bayern.de
www.familienbildung-by.de
www.familienhandbuch.de
www.familienstuetzpunkte.bayern.de
www.koki.bayern.de
www.schwanger-in-bayern.de
www.stmas.bayern.de
www.zbfs.bayern.de

U cijeloj Njemačkoj:

www.bzga.de
www.familien-wegweiser.de

Poticanje razvoja jezičnih sposobnosti

S malom djecom treba razgovarati od njihova rođenja.

- ▶ Pjevajte svojem djetetu pjesme i opišite mu što u tom trenutku radite. Pričajte mu priče i gledajte s njime slikovnice.
- ▶ Za sve roditelje vrijedi: s djetetom je najbolje razgovarati na vlastitom jeziku. Jezik roditelja temelj je na kojem dijete kasnije usvaja ostale jezike.
- ▶ Govore li roditelji dva različita jezika, svaki bi s djetetom trebao razgovarati na svojem jeziku.

Oprezno s medijima

Maloj djeci uvijek je potrebna puna pažnja roditelja.

- ▶ Kada ste zajedno s djetetom, isključite sve medije. Isključite televizor i

odložite mobitel, prijenosno računalo i slično.

- ▶ Dijete mlađe od tri godine ne bi se trebalo zabavljati koristeći medije s ekranom. To bi ga moglo preopteretiti i uznemiriti.
- ▶ Malo dijete koje se ne služi medijima s ekranom ništa ne propušta, naprotiv: za napredak djeteta potreban je izravan kontakt s ljudima, puno kretanja i dovoljno vremena za igru.

Puno strpljenja

Mala djeca trebaju puno strpljenja i roditelje koji će znati na koji se način mogu rasteretiti.

- ▶ Ponekad su roditelji skrbeći za dijete dovedeni do svojih granica te bi dijete najradije udarili ili prodrkali. No, to je opasno. Nikada ne tresite i ne tucite svoje dijete!
- ▶ Ako vas dijete dovodi do očaja, napravite pauzu! Dajte dijete u sigurne ruke i pokušajte se smiriti.

- ▶ Dođete li ponovno do svojih granica, vrlo je važno da pronađete dugotrajno rješenje koje će vam olakšati situaciju.

BRZA POMOĆ I SAVJETOVANJE:

Besplatan telefon za roditelje

0800 – 1110550

pon. – pet. 9:00 – 11:00 sati

uto./čet.: 17:00 – 19:00 sati

Savjetovanje za roditelje putem interneta

www.bke-elternberatung.de

Pouzdana skrb

Maloj djeci potrebni su poticaji te bliske osobe i izvan njihove obitelji.

- ▶ Ako dijete čuvaju rođaci, dadilje ili odgajatelji u vrtiću, to će ga iskustvo obogatiti. Obratite pozornost na to da su ti dodatni skrbnici pouzdani i da se ne mijenjaju često.
- ▶ Djetetu je potrebno vremena za upoznavanje skrbnika i uspostavu odnosa povjerenja s njima. Stoga postupno i pažljivo navikavanje igra vrlo važnu ulogu.
- ▶ Razgovarajte redovito s osobama koje se brinu za vaše dijete.

Mogućnost narudžbe na: www.familienbildung.bayern.de

Zahvaljujemo udruzi Elternbildung CH koja je u suradnji sa zakladom Jacobs Foundation osmislila projekt „Snažni zahvaljujući povezanosti“.

www.zukunftsmministerium.bayern.de

Dem Bayerischen Staatsministerium für Arbeit und Soziales, Familie und Integration wurde durch die berufundfamilie gemeinnützige GmbH die erfolgreiche Durchführung des audits berufundfamilie® bescheinigt:
www.beruf-und-familie.de.

Wollen Sie mehr über die Arbeit der Bayerischen Staatsregierung erfahren? BAYERN DIREKT ist Ihr direkter Draht zur Bayerischen Staatsregierung. Unter Telefon 089 122220 oder per E-Mail unter direkt@bayern.de erhalten Sie Informationsmaterial und Broschüren, Auskunft zu aktuellen Themen und Internetquellen sowie Hinweise zu Behörden, zuständigen Stellen und Ansprechpartnern bei der Bayerischen Staatsregierung.

Bayerisches Staatsministerium für
Arbeit und Soziales, Familie und Integration

Winzererstr. 9, 80797 München
E-Mail: oeffentlichkeitsarbeit@stmas.bayern.de
Idee und Gesamtkonzept: Elternbildung CH, Zürich, 2014 Maya Mulle
Konzept und Text: Katharina Wehrli
Illustrationen: Jörg Saupe
Mitglieder der Expertengruppe: Irma Bachmann, Dr. Julia Berkic,
Marlies Bieri, Sabine Brunner, Viviane Fenter, Marianne Kunz,
Gabriela Leuthard, Elisabeth Schneider, Dr. Dieter Schürch,
Susanne Stefanoni, Urs Ziegler
Übersetzung: Interserv AG
Gestaltung: trio-group münchen
Druck: Druckerei Schmerbeck GmbH
Gedruckt auf umweltzertifiziertem Papier
(FSC, PEFC oder vergleichbares Zertifikat)
Stand: Dezember 2016
Artikelnummer: 1001 0633, Sprache: Kroatisch
Bürgerbüro: Tel.: 089 1261-1660, Fax: 089 1261-1470
Mo. bis Fr. 9.30 bis 11.30 Uhr, Mo. bis Do. 13.30 bis 15.00 Uhr
E-Mail: Buengerbuero@stmas.bayern.de

Hinweis: Diese Druckschrift wird im Rahmen der Öffentlichkeitsarbeit der Bayerischen Staatsregierung herausgegeben. Sie darf weder von Parteien noch von Wahlwerbenden oder Wahlhelfern im Zeitraum von fünf Monaten vor einer Wahl zum Zwecke der Wahlwerbung verwendet werden. Dies gilt für Landtags-, Bundestags-, Kommunal- und Europawahlen. Missbräuchlich ist während dieser Zeit insbesondere die Verteilung auf Wahlveranstaltungen, an Informationsständen der Parteien, sowie das Einlegen, Aufdrucken und Aufkleben parteipolitischer Informationen oder Werbemittel. Untersagt ist gleichfalls die Weitergabe an Dritte zum Zwecke der Wahlwerbung. Auch ohne zeitlichen Bezug zu einer bevorstehenden Wahl darf die Druckschrift nicht in einer Weise verwendet werden, die als Parteinahme der Staatsregierung zugunsten einzelner politischer Gruppen verstanden werden könnte. Den Parteien ist es gestattet, die Druckschrift zur Unterrichtung ihrer eigenen Mitglieder zu verwenden.